

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Krzysztof Józefowicz

Sędziowie: SA Jan Futro (spr.), SO Andrzej Adamczuk

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku T. K.

przeciwko Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej im (...) w likwidacji w L.

o udzielenie zabezpieczenia

na skutek zażalenia obowiązanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 grudnia 2012 r.

sygn. akt I Co 227/12

oddala zażalenie.

Andrzej Adamczuk Krzysztof Józefowicz Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd I instancji zabezpieczył roszczenie powoda o ustalenie, że powód T. K. jest członkiem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w likwidacji w L., przez zakazanie pozwanej zakończenia postępowania likwidacyjnego oraz zakazanie pozwanej dokonywania wypłat z jej majątku z tytułu udziału w majątku pozostałym po procesie likwidacji przed prawomocnym zakończeniem postępowania, jakie zostanie wszczęte z powództwa T. K. przeciwko Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w likwidacji w L. (pkt 1) oraz wyznaczył wnioskodawcy 14 dniowy termin do wszczęcia postępowania sądowego o ustalenie, że T. K. jest członkiem (...) w likwidacji w L. (pkt 2).

W uzasadnieniu wskazał, iż uprawniony domaga się ustalenia, że jest członkiem obowiązanej Spółdzielni. Załączone do pozwu dokumenty pozwalają na uznanie, że wnioskodawca uprawdopodobnił wiarygodność roszczenia, z którym zamierza wystąpić na drogę postępowania sądowego, co oznacza oparcie roszczenia na przepisach prawa materialnego. Postępowanie likwidacyjne spółdzielni jest prowadzone od roku 2008 - 2009, a więc już kilka lat, jego stan jest zaawansowany i niebawem zmierza do zakończenia. Zakończenie postępowania likwidacyjnego, odbycie ostatniego walnego zgromadzenia członków, które podejmuje decyzję co do losów, podziału, kryteriów tego podziału majątku pozostałego po likwidacji spółdzielni bez zabezpieczenia praw członkowskich wnioskodawcy, których go pozbawiono i których przywrócenia się domaga - z pewnością poważnie utrudniłoby osiągnięcie celu postępowania i mogłoby narazić uprawnionego na niepowetowaną szkodę.

Na postanowienie to zażalenie wniosła obowiązana skarżąc je w części tj. w punkcie 1 zarzucając mu naruszenie art. 730¹ § 1 k.p.c. poprzez zabezpieczenie roszczenia w sytuacji, gdy wnioskodawca nie uprawdopodobnił, iż przysługuje

mu roszczenia, którego ochrony się domaga oraz naruszenie art. 730¹ § 2 k.p.c. poprzez niezasadne uznanie, iż wnioskodawca posiada interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia, tj., że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie orzeczenia w przyszłości a także naruszenie art. 730¹ § 3 k.p.c. poprzez określenie takiego sposobu zabezpieczenia, który obciąża obowiązane ponad potrzebę.

W konsekwencji wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienie w punkcie 1 i oddalenie wniosku w całości oraz zasądzenie od uprawnionego na rzecz Spółdzielni kosztów postępowania wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia w punkcie I oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i zasądzenie od uprawnionego na rzecz Spółdzielni kosztów procesu według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W szczególności zakwestionowała uprawdopodobnienie przez uprawnionego jego roszczenia podnosząc, że on sam złożył wniosek o wykreślenie go spośród członków Spółdzielni (rezygnację). Nadto w toku likwidacji uprawniony oraz Spółdzielnia zawarły ugodę pozasądową, której celem miało być uniknięcie toczenia sporu sądowego, a także zapewnienie wnioskodawcy udziału w majątku pozostałego po likwidacji Spółdzielni.

Rozpoznając zażalenie Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Sąd może udzielić uprawnionemu zabezpieczenia, gdy uprawdopodobni on swoje roszczenie i interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia.

Niewątpliwie fakt zawarcia przez strony ugody pozasądowej pozwałaby na zakwestionowanie roszczenia majątkowego uprawnionego. Uprawniony domagając się ustalenia, że jest członkiem obowiązanej Spółdzielni zmierza jednak do zrealizowania swoich uprawnień dalej idących. W przypadku uznania jego racji za zasadne w wytoczonym procesie, uprawnionemu będą przysługiwać także uprawnienia wynikające ze stosunku członkostwa w Spółdzielni a w szczególności uprawnienie do udziału w ostatnim walnym zgromadzeniu, o którym mowa w art. 125 § 5, 126 § 1 ustawy prawo spółdzielcze. Obowiązany nie może realizować tego uprawnienia w inny sposób niż poprzez faktyczny w nim udział.

Z dołączonego pisma uprawnionego z dnia 11 kwietnia 2000 r. wynika, że zwrócił się on do zarządu (...) o skreślenie go z listy członków. Bezsporne także jest, że po tym fakcie otrzymał on zwrot udziału członkowskiego. Pismo to jednak – jak wynika z rejestru członków - nie zostało potraktowane przez obowiązane jako rezygnacja z członkostwa, a jako podstawę wykreślenia go z rejestru wskazano wcześniejszą uchwałę z dnia 1 lipca 1995 r. kiedy to Walne Zgromadzenie Spółdzielni podjęło między innymi uchwałę nr (...) zgodnie z którą „skreślono z członka” spółdzielców, którzy przeszli na renty lub emerytury, a nadto postanowiono na „bieżąco skreślać z członka” spółdzielców wobec których zajdą takie okoliczności tj. przejdą na rentę lub emeryturę. Brak zatem ważnej uchwały dotyczącej skreślenia uprawnionego z listy członków uprawdopodobnia jego roszczenie o wskazane na wstępie ustalenie.

Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Niewątpliwie odbycie ostatniego walnego zgromadzenia bez udziału powoda uniemożliwiłby realizację (ewentualnego) pozytywnego dla uprawnionego orzeczenia.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego proponowany sposób zabezpieczenia nie stanowi również nadmiernego obciążenia dla Spółdzielni, jako osoby prawnej. Postępowanie likwidacyjne w zasadzie – jak twierdzi obowiązane – zostało zakończone. Nie są zrozumiałe podane w zażaleniu twierdzenia, że procesy wytaczane przez byłych członków uniemożliwiają wypłatę pozostałym ekwiwalentu za długoletnią pracę, jeżeli przynajmniej część ich roszczeń jest już zaspokojona. Ponadto oprócz procesu powoda toczą się także inne procesy tego samego rodzaju.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Andrzej Adameczuk Krzysztof Józefowicz Jan Futro